

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державна політика: аналіз та механізми впровадження»

обов'язкова професійна

за освітньо-професійною програмою вищої освіти

«Публічне управління та адміністрування», «Публічне управління та адміністрування у сфері цивільної безпеки»

підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Рекомендовано кафедрою публічного адміністрування у сфері цивільного захисту на: 2023-2024 навчальний рік
Протокол від «28» серпня 2023 року
№ 2

Силабус розроблено відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Державна політика: аналіз та механізми впровадження»

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Державна політика: аналіз та механізми впровадження» забезпечує формування цілісних (системних) знань відносно формування та реалізації державної політики в Україні. Аналіз державної політики розглядається як комплекс процедур, що стосуються вироблення рекомендацій (порад) органам влади щодо найкращого з-поміж можливих курсу дій – державну політику загалом та її окремі складники, а також питань оцінювання, моніторингу результатів і наслідків виконання державних рішень задля покращення показників суспільного розвитку. Рекомендації щодо “найкращого” вибору мають базуватися на суспільних цінностях, на суспільному й соціальному виборі, який зроблено в демократичному суспільстві. Важливою характеристикою аналізу політики є публічність – залучення широких верств громадськості, експертів, науковців, недержавних організацій до дискусій, що передують ухваленню рішень.

Аналіз державної політики є однією з дисциплін, яка сприяє підготовці фахівців у галузі публічного управління та адміністрування, а саме: державного управління, місцевого самоврядування та державної служби як теоретиків, так і практиків. Підготовка фахівців у даній сфері має на меті дати аспірантам теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацьовувати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються особливостей здійснення аналізу державної політики, ознайомлення з основними поняттями дисципліни, поглиблене вивчення наукових засад та практичних механізмів системи державного управління та місцевого самоврядування, а також державної політики і державної служби в новітній історії України як на загальнонаціональному, так і на регіональному рівнях, шляхів їхньої оптимізації. Державна політика відіграє провідну роль у суспільному житті. Саме вона покликана своєчасно виявляти та аналізувати назрілі проблеми розвитку суспільства, встановлювати причини їх виникнення та виробляти шляхи розв’язання. У сфері державної політики приймаються відповідні державно-політичні рішення, розробляється відповідний інструментарій, створюється механізм їх реалізації.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Лопатченко Інна Миколаївна, доцент кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту, кандидат наук з державного управління.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Лермонтовська, 28, Робочий номер телефону: (057) 704-14-31.
E-mail	krasz@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси*	- державна політика; - теорія та практика публічного управління; - особливості реалізації публічного управління в зарубіжних країнах; - інформаційне забезпечення публічного управління.
Професійні здібності*	

* – заповнюється за бажанням НПП.

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 11.00 до 12.00 в кабінеті № 5 Навчально-науково-виробничого центру НУЦЗУ. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: ознайомити слухачів із сучасною методологією аналізу державної політики.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	обов'язкова професійна	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	4,0	4,0

- кількість модулів	1	1
- загальна кількість годин	120	120
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	28	8
- практичні заняття (годин)	32	2
- семінарські заняття (годин)		
- лабораторні заняття (годин)		
- курсовий проект (робота) (годин)		
- інші види занять (годин)		
- самостійна робота (годин)	60	110
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)		
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	екзамен	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: основи політології, філософії, вступ до спеціальності, публічна політика.

Постреквізити: основи аналізу державної політики та публічного управління, методика та організація наукових досліджень, інструментальні засоби наукових досліджень, виконання та захист кваліфікаційних робіт.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»,

«Публічне управління та адміністрування у сфері цивільної безпеки»,

вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
- Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.	РН01.
Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.	РН02.
Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.	РН04.
Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю,	РН06.

застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків	PH12.
- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:	
Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗКО1.
Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.	СКО1.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ АНАЛІЗУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ Тема 1. Концептуальні засади вироблення державної (суспільної) політики.
Тема 2. Середовище державної політики
Тема 3. Державна політика як процес: проблеми, цілі, інструменти
Тема 4. Порядок денний: формулювання альтернатив та ухвалення рішень
Тема 5. Впровадження, оцінювання і моніторинг державної політики
Тема 6. Цінності громадянського суспільства та демократичні чинники в творенні державної політики
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ
Тема 7. Підґрунтя державної (суспільної) політики: концепція ефективності і результативності.
Тема 8. Підстави для державної політики.
Тема 9. Обмеження на державне втручання: неспроможність влади.
Тема 10. Суспільний вибір.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр (12 тижнів)		

1	Тема 1. Концептуальні засади вироблення державної (суспільної) політики.	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
2	Тема 2. Середовище державної політики	Лек. – 2 год. СР – 16 год.
3	Тема 3. Державна політика як процес: проблеми, цілі, інструменти	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
4	Тема 4. Порядок денний: формулювання альтернатив та ухвалення рішень	Лек. – 2 год. СР – 16 год.
5	Тема 5. Впровадження, оцінювання і моніторинг державної політики	Лек. – 2 год. СР – 16 год.
6	Тема 6. Цінності громадянського суспільства та демократичні чинники в творенні державної політики	Лек. – 2 год. СР – 16 год.
7	Тема 7. Підгрунття державної (суспільної) політики: концепція ефективності і результативності.	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
8	Тема 8. Підстави для державної політики.	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
9-10	Тема 9. Обмеження на державне втручання: неспроможність влади.	Лек. – 2 год. СР – 8 год.
11-12	Тема 10. Суспільний вибір.	Лек. – 2 год. Сем – 2 год. СР – 16 год.
Всього		120 годин

Примітка: Лек. – лекція; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

1. Теоретико-методологічні засади аналізу державної політики.
2. Теоретичні підходи до аналізу державної політики.
3. Раціональні методи оцінювання державної політики.
4. Наукова парадигма аналізу політики в контексті політичної думки.
5. Літературно-джерельна база дослідження аналізу державної політики.
6. Науково-методологічні основи формування й функціонування аналізу державної політики.
7. Організаційно-правові основи формування й функціонування аналізу державної політики.
8. Вітчизняний та зарубіжний досвід науково-методологічних та організаційно-правових основ аналізу державної політики: порівняльна характеристика.
9. Структурно-функціональні особливості державної політики.
10. Корелятивні відносини держави й суспільної сфери.
11. Аналіз стратегії державної політики.

12. Науково-прогностичні цілі державної політики.
13. Дослідження стратегії в державній політиці.
14. Модельний аналіз державно-політичних процесів.
15. Інформаційно-аналітичні технології в аналізі державної політики.
16. Умови державно-політичних процесів в Україні.
17. Умови й динаміка державно-політичних процесів за кордоном.
18. Роль державно-політичного рішення у вирішенні суспільних проблем.
19. Аналіз прийняття державно-політичних рішень.
20. Основні етапи аналізу державної політики.
21. Параметри та критерії вибору політики.
22. Методологія оцінок та невизначеності вибору політики.
23. Практичні механізми здійснення аналізу державною політики.
24. Стратегічні підходи до планування політики.
25. Формулювання проблеми та аналіз політики.
26. Зарубіжний досвід формулювання проблем та аналізу політики.
27. Характеристики і використання класифікаційного аналізу в державній політиці.
28. Соціально-економічне оцінювання державної політики.
29. Напрями поглиблення демократичних чинників впровадження державної політики.
30. Напрями поглиблення демократичних чинників аналізу державної політики.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, дискусія); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);
- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, стандартизовані тести, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

3 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

2 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

1 бал – здобувач поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки;

0 бали – здобувач не знає відповіді на поставлені питання;

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох практичних завдань-задач. Розв'язання повинно містити: формулювання нульової та альтернативної гіпотези, обґрунтування вибору статистичного критерію, розрахунок емпіричного значення критерію, порівняння емпіричного значення критерію з критичними, визначення вірогідності вірності нульової гіпотези, прийняття нульової або альтернативної гіпотези і її обґрунтування, змістовний висновок на питання задачі.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 12 балів):

12 балів – всі питання повністю розкрито, вирішені всі поставлені задачі з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-11 балів – всі питання розкрито, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

5-7 балів – питання розкриті частково, не вирішені всі поставлені завдання;

1-4 бали – тема не розкрита повністю, розглянуті лише окремі питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Кожен варіант екзаменаційної роботи складається з двох теоретичних питань. Теоретичне питання оцінюється за повнотою відповіді.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 40 балів):

31-40 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання;

21-30 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

11-16 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

10-15 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1-14 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не розкрив жодного завдання.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
	Лекції	14	0
	Семінари*	1	10
Разом за поточний контроль			10

Модульна контрольна робота	10
Самостійна робота	40
II. Підсумковий екзамен*	40
Разом за всі види навчальної роботи	100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену

1. Аналіз державної політики в Україні.
  2. Основні теоретичні підходи до аналізу державної політики.
  3. Оцінювання: загальна модель. Методи оцінювання державної політики.
  4. Поняття, зміст і структура середовища державної політики.
  5. Особливості політичного аналізу політики.
  6. Корпоративізм як складник середовища аналізу політики.
  7. Сутність наукової парадигми аналізу державної політики.
- Історіографічний доробок українських та закордонних вчених.
8. Формулювання альтернатив. ресурсні центри, які допомагають ідентифікувати альтернативи.
  9. Чинники впливу на впровадження політики. Проблеми впровадження.
  10. Державне управління як владний механізм впровадження державної політики.
  11. Принципи державного управління для держав-членів Європейського Союзу.
  12. Інструменти здійснення державної політики. Вибір інструментів впровадження.
  13. Визначення оцінювання державної політики. Основні види оцінювання.
  14. Суспільні цінності. Аналіз суспільної політики.
  15. Структура соціальної регуляції.
  16. Аналіз проектів у державному секторі.
  17. Динамічна ефективність. Тіньова ціна.
  18. Цінність інвестиційного рішення.
  19. Неспроможність ринків і роль держави.
  20. Неповна конкуренція. Антимонопольне законодавство. Природні монополії.
  21. Суспільні блага. Зовнішні ефекти.

22. Нерівність розподілу доходів і бідність як проблеми для державної політики.
23. Форми індивідуального багатства і доходів.
24. Основні підходи до аналізу розподілу доходів.
25. Погляди на причини бідності. Вимірювання нерівності і бідності.
26. Концепції справедливості і соціальний вибір.
27. Соціальна ефективність.
28. Теорія суспільного вибору як методологія аналізу вироблення колективних рішень.
29. Механізми вироблення колективних рішень: проблеми, властиві прямій демократії.
30. Механізми вироблення колективних рішень: проблеми, властиві представницькій владі.
31. Проблеми, властиві бюрократичному забезпеченню.
32. Неспроможність влади як обмеження для державного втручання.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 55 % оригінального тексту при перевірці на плагіат.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Аналітичні записи з розробки державної політики / укладач В. Романов, О. Кілієвич. – К.: Видавництво УАДУ, 2001. – 236 с.
2. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328с.

3. Браун П. Посібник з аналізу державної політики : пер.з англ.-К.: Основи, 2000.
4. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Переклад з англійської Р. Ткачук та М. Корчинська. Науковий редактор перекладу О. Кілієвич. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
5. Валевський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: Моногр. – К.: НІСД, 2001.
6. Вступ до аналізу державної політики. Навчальний посібник. – В. Романов, О. Рудік, Т. Брус. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 238 с.
7. Глен Райт Державне управління: Переклад з англійської В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. – К.: Основи, 1994. – 191 с.
8. Данн В. Н. Державна політика: вступ до аналізу. – Одеса, 2005. – 504 с.
9. Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні. Навчальний посібник. За загальною редакцією В.А. Рехкала, В.В. Тертички. – К.: Видавництво УАДУ, 2000. – 232 с.
10. Державна політика: аналіз та механізм впровадження: навч.посіб./ Укл. О.С.Лєсная. – Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2009. – 76 с.
11. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
12. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.
13. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація / За ред. Н.Р. Нижник. – К.: Видавництво УАДУ, 1997. – 448 с.
14. Домбровська С.М. Інституціональна державна політика соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах ризиків: монографія / С.М. Домбровська, А.Л. Помаза-Пономаренко, Р.Т. Лукиша. – Х.: НУЦЗУ, 2018 . – 216 с.
15. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року № 2222 – IV. – К., 2006. – 124с.
16. Марущак В.П. Державне управління: планування і ринок. – К.: Видавництво УАДУ, 1998. – 168 с.
17. Пал Л. Аналіз державної політики / Пер з англ. – К.: Основи, 1999. – 342 с.
18. Пол Браун М. Посібник з аналізу державної політики. Переклад з англійської. – К.: Основи, 2000. – 243 с.
19. Політична модернізація : [підручник] / В. Дзюндзюк, Л. Приходченко, О.Крюков и др. – Х. : Вид-во Асоціації докторів державного управління, 2011. – 400/86 с.

20. Політологія: навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, В. К. Грищук, Я. Б. Турчин та ін. ; за заг. ред. М. П. Гетьманчука. – К. : Знання, 2011. – 415 с.
21. Реалізації державної молодіжної політики в Україні: монографія / С.М. Домбровська В.С. Баглик, П.М. Россохатський, Н.М. Карпеко. – Х.: НУЦЗУ, 2018 – 198 с.
22. Рябов С.Г. Політична теорія держави. Навчальний посібник. – К.: Тандем, 1996. – 240 с.
23. Солових В. П. Політико-управлінські відносини: методологія та практика : [Монографія] / В. П. Солових. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 164 с.
24. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Основи, 2002. – 750с.
25. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки: Підручник. / П. П. Шляхтун – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Допоміжна література

1. Аудит адміністративної діяльності: теорія та практика / Переклад з англійської В. Шульга. – К.: Основи, 2000. – 190 с.
2. Бакуменко В.Д. До питання про реформування організації державного управління науковою діяльністю в Україні // Вісник УАДУ при Президентіві України. – 1997. – №1. – С.22-29.
3. Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна: Навчальний посібник. – К.: Асоціація молодих українських політологів і політиків, 2000. – 200 с.
4. Васильєв А.С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: організаційно-правові проблеми. – О.: АО БАХВА, 1997. – 160 с.
5. Ковбасюк Ю. Сучасна кадрова політика в державному управлінні [Електронний ресурс] / Ю. Ковбасюк // Віче. – 2012. – Режим доступу : www.viche.info/journal/2380.
6. Кучеренко О.О. Державна політика: аналіз сучасних політологічних концепцій // Актуальні проблеми реформування державного управління: Матеріали щорічної науково-практичної конференції науково-педагогічного персоналу, слухачів, аспірантів і докторантів Академії. – К., 1997. – С.279-280.
7. Малиновський В.Я. Державне управління. Навчальний посібник. – Луцьк: Вежа, 2000. – 560 с.
8. Матвієнко В.Я. Прогностика. – К.: Українські пропілеї, 2000. – 484 с.
9. Нижник Н.Р. Державне управління: проблеми і перспективи // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 1996. – № 1. – С.102-112.
10. Рекомендації щодо методології аналізу політики // Перспективні дослідження. – 1999. – №9. – С.36-64.

11. Розвиток ефективності і професіоналізму у державній службі. – К.: Видавництво УАДУ, 2000. – 82 с.
12. Романов В. Аналіз політики як елемент планування місцевого розвитку // Вісник Української академії державного управління при Президентіві України. – 2001. – №1. – С.250-257.
13. Рябов С.Г. Державна влада: проблеми авторитету й легітимності: Монографія. – К.: 1996. – 118 с.
14. Соціальна політика: Навчальний посібник. / В.А. Скуратівський, О.М. Палій, Е.М. Лібанова. – К.: Видавництво УАДУ, 1997. – 360 с.
15. Тертичка В. Державна політика в умовах лібералізації демократії: аналіз деяких концептуальних засад // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 2000. – №3. – С.273-280.
16. Тертичка В. Корпоративна культура і проблеми впровадження державно-політичних рішень // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 2000. – №2. – С.200-208.
17. Тертичка В. Проблеми оцінювання результативності й ефективності в аналізі державної політики // Вісник УАДУ. – 2002. – № 1. – С. 215 – 222.
18. Тертичка В. Теоретичні інструменти аналізу державної політики // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – 1999. №3. – С.166-172.
19. Трегуб В. Державне управління в ринковій економіці // Віче. –1997. – №1. – С.67-75.
20. Тронь В.П. Стратегія прориву. – К.: Видавництво УАДУ, 1995. – 340 с.
21. Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). – Харків: Право, 1996. – 164с.
22. Цветнов А. Управление социально-политическими процессами: технология избирательных кампаний, лоббирования, общественной деятельности. М.: Палея, 1995. – 132 с.
23. Ястремський О., Гриценко О. Основи мікроекономіки. Підручник. – К.: Знання, 1998. – 714 с.

Розробник:
доцент кафедри
публічного адміністрування
у сфері цивільного захисту, к.держ.упр.

Інна ЛОПАТЧЕНКО